

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Efeziërs 1, 13 - 14
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Zingen : Psalm 145 : 1 en 3**
2. **Lezing van de wet**
3. **Zingen : Psalm 25 : 3 en 4 (over God die zich ontfermt over zondaars)**
4. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
5. **Schriftlezing : Johannes 16 : 1 - 16**
6. **Zingen : Psalm 43 : 3 en 4 (bede om ons in de waarheid te leiden)**
7. **Tekst : Efeziërs 1 : 13 - 14**
8. **Zingen : Gezang 36 : 2, 9 en 10**
9. **Dankzegging en voorbede**
10. **Slotzang : Lied 477 : 1 en 2**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, De kerkdienst is een ontmoeting. Een ontmoeting met de Here en een ontmoeting met elkaar. Maar wat voor soort ontmoeting is het? Want we kennen we heel veel soorten ontmoetingen. Een ontmoeting van vrienden. Een ontmoeting van klasgenoten. Van zakenmensen. Van familieleden. Van gezinsleden. Is het een ontmoeting van gelijkwaardige personen, zoals vrienden, broers en zussen of van ongelijkwaardige? Ouders met hun kinderen? Leraar met zijn leerlingen? Het mag duidelijk zijn dat het een ontmoeting is van ongelijkwaardige personen. God is onze Schepper. Wij zijn het werk van zijn handen. Toch hoeft een ongelijkwaardige ontmoeting niet een vervelende ontmoeting te zijn. Dat kan natuurlijk wel, als iemand zijn macht misbruikt. Maar dat hoeft niet. Wat kan het fijn zijn om in de klas te zitten bij een meester of juf, die voor een sfeer zorgt waarin ieder kind zich geliefd weet. Die het kind dat steun nodig heeft, ondersteunt. Die het kind dat een keer een correctie nodig heeft, ook corrigeert. Maar het ook weer positief benadert als het kind zich weer gedraagt. Ieder kind weet, als iemand mij pest, dan grijpt de juf in. Als ik het moeilijk heb, dan ziet ze het en maakt ze tijd om er met mij over te praten. Als ik lekker aan het werk ben en mijn best doe, dan ziet ze dat en krijg ik een aai over mijn bol. Wie zit er niet graag bij zo'n meester of juf in de klas?

Een ontmoeting met de Here, onze Maker, heeft natuurlijk een heel eigen karakter, want de Here is niet te vergelijken met een of ander mens. Maar als je dan toch een vergelijking wil maken met iets wat wij kennen, dan lijkt het toch wel het meest met de ontmoeting van een klas met zijn geliefde leraar.

Als we denken aan de tijd dat de Here Jezus op aarde was, toen werd Hij als leraar aangesproken. Hij was door zijn Vader bij zijn doop in de Jordaan onder andere gezalfd tot profeet en leraar. De volgelingen van de Here Jezus worden in de Bijbel leerlingen genoemd. Als Jezus Christus de aarde verlaat, dan geeft Hij de apostelen de opdracht om de wereld in te gaan en al de volkeren tot zijn discipelen (leerlingen) te maken. En zo ontmoeten wij in deze dienst onze God, onze Profeet en Leraar. Maar deze Leraar geeft geen onderwijs in lezen, schrijven en rekenen, maar deze Leraar geeft ons les in het leven. Hij vertelt ons wie wij zijn. Hij vertelt ons waar het met ons naartoe gaat. Hij vertelt ons hoe het leven eruit ziet en welke gevaren er zijn. Hij wijst ons de weg om verder te komen in dit leven. Hij vertelt ons hoe we echte voldoening kunnen vinden in

dit leven en wat ons daarbij juist in de weg kan staan. Hoe meer je naar Jezus Christus luistert hoe meer je tot je ware zelf komt. Hoe meer je de mens wordt die God voor ogen had toen Hij je schiep. Hoe meer je wordt tot de mens die God ziet als Hij ons aanziet in zijn Zoon. Hoe meer je nu al wordt tot die mens die je zal zijn als de Heilige Geest je geheel vernieuwt heeft naar het beeld van Jezus Christus. Hier in de kerk mogen we onder de hoede van onze God een heerlijke ontmoeting hebben. Een ontmoeting waarbij ieder bevestigd wordt in wie hij of zij mag zijn in Jezus Christus. Maar dat niet alleen. Want het gaat er niet alleen om dat wij herkend en erkend worden, maar natuurlijk wil deze Heer en Leraar op zijn beurt ook door ons gezien worden. Herkend en erkend worden in zijn liefde, zijn wijsheid, zijn genade, zijn grootheid en zijn kracht. Pas dan zal onze ontmoeting met de Here een ware ontmoeting zijn van hart tot hart.

Ik bedien u deze morgen het Woord van de Here over het werk van de Heilige Geest in het midden van de gemeente van Jezus Christus.

De Heilige Geest:

- 1. Vervult de vreugde van Christus' gemeente,**
- 2. Vervult de eer van God in zijn Drie-eenheid.**

We zullen eerst zien dat de Heilige Geest de vreugde van Christus' gemeente vervult. Zoals ik vorige week al verteld heb is vers 3 t/m 14 in de oorspronkelijke brief van Paulus één zin. Eén grote lofprijzing op het werk van de Here. Eén allesomvattend overzicht over Gods werk in de geschiedenis in en met de mensheid. Het gevaar bij zulke grote lijnen en lange zinnen, is dat het allemaal wat abstract wordt. Dat je het gevoel krijgt dat het niet meer over jou gaat. Of Paulus zich van dit gevaar bewust is geweest weten we niet, maar het is in ieder geval opvallend dat hij in vers 13 de gemeente van Efeze rechtstreeks aanspreekt. Van het woord 'ons' schakelt hij over naar het woord 'u'. De kern van de boodschap van vers 13 is dan dat de gemeente van Efeze met zijn broeders en zusters in Christus gemerkt is met het stempel van de Heilige Geest. In de vertaling van 1951 staat er 'verzegeld met de Heilige Geest'.

De bedoeling is duidelijk dezelfde. Het beeld spreekt van een zegel. In vroeger tijd hadden belangrijke mensen als koningen en bisschoppen een zegel. Dit kon een ring zijn, waarop door een edelsmid een merkteken was gemaakt. Bij de paus bestaat dat merkteken uit twee sleutels die elkaar kruisen, bovenaan een muts van een bisschop, zoals Sinterklaas die draagt en in het midden een schild waarop een leeuw staat en de alfa en de

omega en aan de rand van het schild staat in het Latijn dat het Woord van God tot in eeuwigheid blijft. Als de paus nu een brief had laten schrijven en hij wilde de ontvanger de absolute zekerheid geven dat die brief van hem was, dan maakte hij wat lak warm. Rood spul, dat bij normale temperatuur hard is, maar bij verwarming vloeibaar wordt. Net als een kaars. Van die lak lieten zo dan wat op het papier van de brief vallen en vervolgens drukte de paus zijn zegelring in die lak. In de lak kwam dan de afdruk van de ring te staan. Aan het zegel op de brief kon de ontvanger zien dat deze brief echt van de paus afkomstig was. Want niemand anders had dat zegel.

Zoals de paus en koningen hun zegel op brieven drukten zo heeft de Here ook een zegel op ons gedrukt. Alleen bestaat dit zegel niet uit lak waarin God de afdruk van zijn ring heeft gezet. Nee, de Heilige Geest is het zegel dat wij dragen. Maar van dat zegel wordt ook gezegd hoe we dat ontvangen hebben. Namelijk 'in Christus'. De verbondenheid met de Here Jezus geeft ons deel aan deze verzegeling. Paulus laat hier heel duidelijk zien dat de Heilige Geesten de Here Christus nauw met elkaar verbonden zijn. De Here Jezus is verzegeld met de Heilige Geest. Want bij zijn doop gaf de Vader aan, dat Jezus uit Nazareth zijn geliefde Zoon is. "Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind Ik mijn vreugde." Aan Johannes de Doper was bekend gemaakt dat als de Geest op iemand neerdaalt en blijft rusten, dan is dat degene die doopt met de Heilige Geest. Het neerdalen van de Heilige Geest op de Here Jezus was het zegel van God dat deze Jezus van Nazareth zijn geliefde Zoon is. En wie delen in deze verzegeling? Zij die door het geloof met Jezus verbonden zijn.

Deze verzegeling met de Heilige Geest is dus niet iets extra's dat bepaalde gelovigen later, als iets extra's ten deel valt. Nee, ieder die met Jezus Christus is verbonden heeft deze verzegeling met de Heilige Geest. Het merkteken van God geldt voor de gemeente en de gelovigen die op Jezus Christus hun hoop hebben gevestigd.

Nu was bij de Here Jezus deze verzegeling niet alleen zichtbaar bij de doop, maar in heel zijn optreden. Hij was vol van de Geest. Hij was vol van de waarheid. In alles eerde Hij zijn Zender. In alles was Hij God gehoorzaam. In alles was Hij vol van waarheid en vol van liefde. Deze waarheid is heel belangrijk als het gaat om het werk van de Heilige Geest. Want het is de Heilige Geest die de ogen van de mensen opent voor de waarheid. Als de Here Jezus vlak voor zijn dood spreekt over de Heilige Geest, dan noemt Hij dit als het kenmerkende werk van de Heilige Geest. Johannes 1,8. Hij zal de wereld duide-

lijk maken wat zonde, rechtvaardigheid en het oordeel is: zonde is dat ze niet in Mij geloven, rechtvaardigheid is dat Jezus naar de Vader gaat en oordeel is dat de heerser over deze wereld is veroordeeld. Het zou te ver voeren om nu deze moeilijke woorden uit te leggen. Maar duidelijk is dat het kenmerkende werk van de Geest is om mensen de ogen te openen voor de waarheid over Jezus Christus en zijn werk.

Het geheim van Jezus Christus dat Christus zelf bekend heeft gemaakt en dat velen van zijn tijdgenoten niet hebben geloofd, hebben wij gehoord en wij hechten er geloof aan. Dit is de boodschap van de waarheid en wat nog meer is de blijde boodschap van onze redding. En deze Geest is maar niet een door zegel want, Hij heeft ons de ogen geopend voor de waarheid. Hij schenkt ons het geloof in Jezus Christus, waardoor wij gered worden en eeuwig leven ontvangen. Hij schenkt ons predikanten die in ons midden deze waarheid verkondigen. Hij schenkt ons ouderlingen die ons deze waarheid voorhouden. Hij schenkt ons diakenen die in ons midden de barmhartigheid van Christus laten zien door te helpen bij financiële moeiten, door hulp in te schakelen als in een gezin de moeder door ziekte wegvalt. Hij schenkt ons de liefde voor elkaar. Hij schenkt ons het verlangen om met elkaar verder te gaan ook als er verschil van mening, inzicht of gevoel is. Hij schenkt ons dat wij elkaar vergeven en elkaar bemoedigen. Hij schenkt leiders voor de jeugdverenigingen. Hij schenkt ons dat willen vechten tegen de zonden. Hij buigt onze knieën als we gestruikeld zijn en de Here bedroefd hebben. In al deze dingen is zichtbaar dat God zijn hand op ons heeft gelegd en wij in Christus met de Heilige Geest zijn verzegeld. Wat een vreugde is dat voor ons als gemeente van Jezus Christus.

En dit is nog lang niet alles. Want zo staat in vers 14. De verzegeling met de Heilige Geest is een voorschot op de erfenis. Of zoals de vertaling van 1951 zegt: een onderpand. In dit geval geef ik de voorkeur aan de vertaling van 1951 omdat het woord onderpand een betere vertaling is van het Griekse woord. Ook heb ik moeite met het idee dat de Heilige Geest maar een voorschot is. Een klein gedeelte van het geheel dat nog moet komen. Een onderpand geeft aan dat Hij een garantie is dat ook de andere dingen die God voor ons als erfenis heeft weggelegd is, ons gegeven zullen worden. Het feit dat we aan de gemeente en in ons leven kunnen zien dat wij de Heilige Geest hebben ontvangen, geeft ons de zekerheid dat de Here op een dag ons ook al het andere gaat geven dat Hij ons beloofd heeft. Zoals de opstanding uit de dood, de overwinning van de zonden in ons leven. Een nieuwe hemel en nieuwe aarde, waar geen zonde en geen verdriet

meer zullen zijn. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde die vervuld zullen zijn van vreugde. In de verzegeling met de Heilige Geest hebben we dus de zekerheid van de totale vervulling van onze vreugde in Christus. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats zien dat de Heilige Geest de eer van God in zijn Drie-eenheid vervult. Als je vers 3-14 tot je door laat dringen en daarbij let op de wijze waarop de Vader, de Zoon en de Heilige Geest in grote verbondenheid met elkaar bezig zijn met een verloren mensheid te redden, die kan niet anders dan zich verwonderen over hun samenwerking en de wijze waarop ze elkaar eren. De Vader eert zijn Zoon door in Hem mensen uit te kiezen om heilig en zuiver voor Hem te zijn. Hij bestemt in zijn Zoon mensen om zijn kinderen te zijn. Jezus Christus volbrengt wat zijn Vader in zijn raad besloten heeft en Hij verlost ons door zijn leven te geven. Ze bewijst Christus zijn Vader liefde en trouw. En zijn Vader bewijst zijn Zoon liefde en eer door zijn Zoon tot middelpunt te maken van de geschiedenis en alle dingen in de hemel en de aarde weer in harmonie met elkaar te brengen. De Vader en de Zoon eren de Heilige Geest door hen uit te zenden naar de bruid van Jezus Christus op aarde. Omdat de ogen van de bruid opengaan en zij haar bruidegom en zijn liefde ziet. De Vader en Zoon zenden de Heilige Geest uit omdat de bruid zich verheugt over haar verkiezing en over haar verlossing. De Heilige Geest bewijst de Vader en de Zoon eer door trouw zijn werk te volbrengen. Door de harde harten van mensen zacht te maken, hun van hun blindheid te genezen en hun oren te openen. Vader, Zoon en Heilige Geest bewijzen elkaar de eer en bewijzen elkaar zo hun liefde. Zij zoeken niet zichzelf maar de Ander. En de anderen eren Hem. Zo is in God zelf een volmaakt spel van oprechte liefde.

En wij als kinderen van deze God en als broers en zussen van elkaar, mogen in het lijden van de Zoon zien hoe God in zijn volmaakte liefde zijn oog op ons heeft laten vallen. Op ons die God liefde niet waard zijn. Zelfs niet nadat we tot geloof gekomen zijn. Maar God laat zich in zijn grootheid niet weerhouden om het werk van liefde dat Hij begonnen is door ons te verkiezen, nu ook te volmaken in zijn Zoon Jezus Christus door de kracht van de Heilige Geest.

Hoe groot is Hij dat Hij die in zichzelf zoveel liefde heeft en deze kwijt kan in zichzelf, ons arme zondaars heeft uitgekozen om zijn kinderen te zijn? Hoe groot is zijn barmhartigheid dat Hij zijn Zoon mens heeft laten worden om voor de zonden van de mensheid te betalen door de vloek van zijn Vader te dragen. Een vloek die wij verdiend hadden.

Hoe groot is de liefde van God dat Hij in de Heilige Geest in ons gaat wonen en werken. Hoe groot is de heerlijkheid van God dat Hij ons tot voorwerp van zijn liefde heeft gemaakt door ons door één te maken met Christus langs de weg van het geloof dat de Heilige Geest ons uit genade schenkt.

Dit is Gods verlangen, dit is zijn plan en dit is dan ook wat God volbrengt. Tot eer van zijn heerlijke Naam en tot onze redding. En elke zondag weer mogen we hier in dit eenvoudige kerkgebouw deze heerlijke God ontmoeten. En in de preding van eenvoudige en zondige mensen komt deze heerlijkheid en liefde van God naar ons toe, opdat wij in de eredienst een rijke ontmoeting hebben met de Here. Met de Here die ons zoveel geeft. En die het ons zelfs geeft om Hem te eren in onze eenvoudige liederen. Ook al hebben we misschien niet de mooiste stemmen en kunnen we niet zo goed wijs houden. Toch verheugt zich de Here in ons lied als wij met een dankbaar hart tot Hem zingen, als wij met een oprecht hart Hem onze zonden belijden, als wij in alle eenvoud tot Hem bidden en onze gaven afzonderen in de collecten. In de eredienst erkent de Here u als zijn kinderen in zijn Zoon Jezus Christus. In de eredienst ziet de Here dat u verzegeld bent met de Heilige Geest. In de eredienst ziet God hoe u heilig en zuiver voor Hem staat omdat uw zonden zijn weggewassen door het bloed van Jezus Christus. Laten wij dan op onze beurt God erkennen in zijn liefde, zijn grootheid en zijn genade. Dan zullen we in elke dienst, ja in heel ons leven, de vreugde ervaren van de verbondenheid met God in Jezus Christus door de Heilige Geest.

Amen